

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XXI (XXXVIII)

ČÍSLO 10

ŘÍJEN 2016

Hornický den ve Stráži pod Ralskem

Slovo ředitele státního podniku Ing. Tomáše Rychtaříka

Vystoupení doc. Ing. Miroslava Grégra, CSc.

Oslava Dne horníků ve Stráži pod Ralskem se letos konala dne 16. září v kulturním domě U Jezera. Role průvodce slavnostním odpolednem se ujal Mgr. Jiří Štípský z odštěpného závodu Těžba a úprava uranu. V úvodu oficiální části přivítal ředitele státního podniku Ing. Tomáše Rychtaříka a čestné hosty. Pozvání na oslavu mimo jiné přijali Ing. Zbyšek Sochor, Ph.D., ředitel odboru hornictví Ministerstva průmyslu a obchodu a zároveň předseda Dozorčí rady s. p. DIAMO, doc. Ing. Miroslav Grégr, CSc., emeritní místopředseda vlády, Ing. Dalibor Hampejs, předseda Obvodního báňského úřadu v Liberci, Ing. Miroslav Jurda, vedoucí Regionálního centra SÚJB v Kamenné, Mgr. Zdeněk Hlinčík, starosta města Stráž pod Ralskem, členové Dozorčí rady státního podniku, vedení odštěpných závodů a další hosté.

Slavnost důstojně zahájila hornická hymna v podání hudebního tria složeného ze zaměstnanců o. z. TÚU Ing. Petra Křestana, Ing. Eduarda Wintera a Ing. Borise Dostála a poté se ujal slova ředitel státního podniku DIAMO Ing. Tomáš Rychtařík. Přivítal všechny přítomné a zhodnotil zásadní činnosti jednotlivých odštěpných závodů v právě uplynulém hornickém roce. Kromě činností běžných, probíhajících podle naplánovaného harmonogramu, vyzdvihl pan ředitel činnosti rozvojové, které by měly zajistit další chod státního podniku v budoucnosti. Uve-

dl, že je třeba nabídnout státu služby, které s. p. DIAMO může poskytnout. Že DIAMO, s. p., již takovéto kroky podniká, doložil i několika příklady - dlouhodobý sanační projekt separování hlušiny na haldě Heřmanice v Ostravě, spolupráce o. z. GEAM Dolní Rožinka se SÚRAO či jeho významná role v přípravě jaderného úložiště nebo příprava o. z. SUL Příbram na řešení problematiky odvalů vlastními silami. „Státní podnik DIAMO má státu co nabídnout - jsme zaměřeni na hornické práce, ekologii, jsme schopni nakládat s radioaktivitou, a co není zanedbatelné, máme v republice pět samostatných managementů a hlavně kvalifikované lidi, kteří odvádějí dobrou práci,“ ukončil Ing. Tomáš Rychtařík svůj proslov a popřál všem mnoho úspěchů do nového hornického roku a dobrou zábavu při nadcházející oslavě.

Následně moderátor předal slovo Ing. Zbyšku Sochorovi, Ph.D., který i jménem Dozorčí rady podniku poděkoval za náročnou a odpovědnou práci, kterou s. p. DIAMO odvádí. Podpořil vedení podniku v rozvoji nových projektů s tím, že je třeba tento potenciál navyšovat, hlavně v oblasti udržení a získávání dalších kvalifikovaných odborníků a specialistů. V závěru svého vystoupení popřál státnímu podniku úspěšnou budoucnost.

Za vedení města Stráž pod Ralskem pozdravil a přítomným popřál

příjemně strávené odpoledne starosta Mgr. Zdeněk Hlinčík. Ocenil vysoký stupeň fungování spolupráce mezi městem a státním podnikem, což se projevuje hlavně na nízké míře nezaměstnanosti ve městě a okolí. Poděkoval rovněž státnímu podniku za příkladnou správu sanovaných a rekultivovaných pozemků v katastru města a jejich navrácení do původní podoby.

Oficiální část slavnostního odpoledne uzavřel svým proslovem doc. Ing. Miroslava Grégra, CSc., který, jak sám uvedl, bere účast na zdejší oslavě Dne horníků již jako tradici, neboť má z dob svého působení ve vládě ke státnímu podniku DIAMO bližší vztah. V souvislosti s jubileem uranového průmyslu vzpomněl na krizové období kolem roku 2000, kdy dramaticky poklesla cena uranu, a i díky jeho tehdejší intervencím ve vládě se podařilo zachovat další existenci DIAMO, s. p. Docent Grégr poté pogrataloval k 70. výročí UP stejně jako k 50 letům UD Hamr, poděkoval za přátelství a dosavadní práci a v závěrečném slavnostním přípitku popřál všem hodně úspěchů.

Během volné zábavy pak vystoupil se svým netradičním tanečně-hudebním programem Klub přátel Zlatých Hor a po celý zbytek slavnostního večera se všech 305 zúčastněných hostů dobře bavilo při tanci či poslechu kapel Krakatit a Jam & Bazar.

Pohled do sálu

Hornické karmíny v podání tria Ing. Eduard Winter, Ing. Boris Dostál a Ing. Petr Křestan

Rekordní návštěva akce Den otevřených dveří na o. z. GEAM

Součástí oslav 70. výročí uranového průmyslu v České republice byl 3. 9. 2016 i Den otevřených dveří na odstěpném závodě GEAM Dolní Rožinka. Uspořádáním této akce byl pověřen závod Chemická úpravná, a to z několika důvodů. Jednak proto, že v minulosti byl tento závod vždy spojován s něčím tajným až tajemným, kdy pouze minimum lidí mělo možnost nahlédnout za bránu závodu. A nyní nastala příležitost se této negativní nálepky zbavit. Dalším důvodem mohl být fakt, že v posledních letech zde došlo k výstavbě nových technologických uzlů, a tudíž bylo možné na jednom místě porovnávat technologie z šedesátých let minulého století, dnes už možná s přívlastkem zastaralé, poloautomatickou technologii z let sedmdesátých či plně automatickou a moderní technologii vybudovanou před 10 lety. V neposlední řadě důvodem pro volbu Chemické úpravný byla i skutečnost, že disponuje silným zázemím pro organizaci takovéto akce – ať už se jedná o zajištění občerstvení, přítomnost šikovných zámečníků apod.

Samozřejmě se na této akci neprezentovaly pouze činnosti Chemické úpravný, ale celého odstěpného závodu, a proto do organizace byla vtažena i střediska dopravy či zkušebních laboratoří, odbor ekologie a samozřejmě v neposlední řadě i důlní závod Rožná I. S grafickou stránkou velmi ochotně vypomáhalo i oddělení propagace a komunikace ředitelství státního podniku.

Všichni organizátoři pojali tuto akci jako možnost se svému okolí pochlubit a hlavně rodinným příslušníkům ukázat, co všechno umí,

ských akcí spojených s tematikou odkališť. Připravena byla i prezentace měření hloubky hladiny v hrázových vrtech. A všude plno prognóz, grafů, řezů hrází a tabulek pro ty, kteří by měli o tuto, často a bohužel ne vždy pravdivě medializovanou, problematiku hlubší zájem.

Pozadu nechťeli zůstat ani zaměstnanci z podpůrných procesů, jako je výroba páry, střediska strojírenské výroby, elektro a MaR či železniční vlečky. Na panelech probíhala praktická ukázka zabezpečova-

dívek, výborné novoměstské koláče, nabízely párky v rohlíku a průběžně smažily více než tisíc řízečků, aby nikdo nestrádal hladem. Mnohemu návštěvníkovi možná nasadily do hlavy brouka, zda by nebylo pěkné, kdyby i na něj na jeho pracovišti čekal oběd uvařený na Chemické úpravně. A postaráno bylo i o ty nejmenší, kteří se nemohli podívat do uranových provozů. Báňští záchranáři pro ně přichystali lanovou dráhu, před kterou byla stále velká fronta, mohli si zkusit ovládat bagr, projížděli se lokomotivou a hlavně skotáčili na skákacím hradu, zatímco si jejich tatínci mohli nechat umýt auto na podnikové myčce. A ani starší a méně pohybliví návštěvníci nebyli ochuzeni. Byl pro ně připraven mikrobús, který je přepravoval mezi vzdálenějšími stanovišti, aby si i oni mohli vše prohlédnout. Všichni potom měli možnost své názory sdělit do pamětní knihy.

A jaký byl vlastně průběh?

Přišel pátek – vše se začalo připravovat a za pár desítek minut díky našim zámečníkům na nádvoří stály stany plné nástěnek a posterů. Vše bylo připraveno.

Potom nastala sobota a my všichni jsme přicházeli s mírnou nervozitou. Jak akce zapůsobí? Zúčastní se ji vůbec někdo? Vždyť to, že se Den otevřených dveří koná, se s výjimkou informace na předposlední stránce městského měsíčníku 3 dny před zahájením a krátké informace starostům v okolí nikde nezveřejňovalo. Každý měl v hlavě otázku, zda pravda o tom, co tu na Vysočině děláme, ještě vůbec někoho zajímá.

co dělají a co musí každý den zvládat. Proto se sešla spousta nápadů, které byly roztrženy do 3 částí. Jednou z nich byla expozice dílčích činností na panelech. Ty byly rozděleny do 13 stanovišť, ve kterých se formou posterů, fotografií, počítačových prezentací a videosmyček představovaly jednotlivé útvary.

Kromě organizačních informací byli návštěvníci nejprve seznámeni s tím, co je to státní podnik DIAMO, čím se zabývá a jak do jeho struktury zapadá o. z. GEAM. Dále následovaly postery, jejichž náplní byly aktivity o. z. GEAM a pohled do historie, popisující nejdůležitější milníky tohoto odstěpného závodu, doplněné dobovými fotografiemi. Poté už byly prezentovány jednotlivé činnosti. Důlní závod seznamoval na modelech laickou veřejnost s jednotlivými dobývacími metodami, způsobem otvírky, přípravy a dobývání na dolu Rožná I. Působivá byla zcela jistě ukázka zařízení na oběh vozů, důlních mechanismů, mašin, vagónků, škrabáků, ukázka výztuže a odtěžování na dobývacích pracích, ukázka vrtací techniky i oblečení a výstroje horníka. Báňská záchranářská služba si připravila demonstraci lezecké a dýchací techniky či první pomoci. U stanoviště střediska dopravy a mechanizace si lidé prohlédli různé typy bagrů, nakladačů i nákladních automobilů včetně praktické ukázky jejich použití.

Kolegové ze střediska výroby uranu uspořádali výstavu různých typů čerpadel, která se na Chemické úpravně používají. U stánku týkajícího se čištění vod byl vystaven elektrodialýzer a všude visely historické fotky pracovníků z různých směn. Samozřejmostí bylo vysvětlení činnosti na technologických schématech. Rozsáhlá expozice byla věnována odkalištím. Jednak se lidé mohli seznámit s výsledky technicko-bezpečnostního dohledu na vodních dílech, a dále byla veřejnosti představena kronika tohoto střediska, která postihuje všechna období, počínaje výstavbou odkališť. Na videosmyčkách a elektronických prezentacích běžely fotky z různých odborných, ale i společen-

cích systémů. Automatizace provozů byla demonstrována na přečerpávání barevných roztoků v závislosti na různých výškách hladiny. Byly také vystaveny různé obrobky vyrobené na dílnách, a to v různém stádiu rozpracovanosti.

V tomto výčtu poslední, ale díky svému dopadu na veřejné mínění velmi důležitá, byla expozice odboru ekologie a střediska zkušebních laboratoří. Zde se lidé mohli dozvědět odpovědi na otázky – co je vlastně to neviditelné ionizující záření, kterého se každý tak bojí, jak se měří, že to není fenomén spojený jen s těžbou uranu, ale že se s ním, a v nemalé míře, setkáváme při všech našich činnostech. Někteří mohli být udiveni, jaké obrovské množství vzorků se musí zpracovat na našich laboratořích, ať už v rámci monitoringu, nebo i v rámci meziprovozních kontrol při zpracování uranové rudy a čištění vod. Mnohé překvapilo, jaké velké úsilí je věnováno kontrole, aby naše činnost měla co nejmenší negativní dopad na životní prostředí, a co všechno se provádí během zahlazování následků hornické činnosti. Velmi zajímavá byla výstavka přístrojů pro dozimetrii a laboratorní práce.

Druhým okruhem pro návštěvníky byly komentované prohlídky provozů rozdělené do 6 tematických částí – těžba prezentovaná na ražbě odvodňovací štol R3, výroba chemického koncentráту uranu, čištění vod, odkaliště, výroba páry, vlečka a dílny. Tyto prohlídky vždy začínaly krátkou prezentací a poté v doprovodu průvodců bylo možné navštívit jednotlivá pracoviště, na kterých byly připraveny zase nějaké speciality – jako je například ukázka nájezdu kulového mlyna na mletí uranové rudy, praktická ukázka pálení na plasmě či svařování plastů, sečení průtočných profilů příkopovým ramenem, projížďka lokomotivou apod.

Samozřejmou součástí takovýchto akcí je i občerstvení a program pro nejmenší. V této oblasti se v tom nejlepší svět ukázal naše kuchařky. Pro návštěvníky napekly perníčky ve tvaru hornických kla-

Prohlídka odkaliště

Ale odpověď na sebe nedala dlouho čekat. První návštěvníci se na bráně objevili už 15 minut před začátkem. Po první půlhodině se jich po závodě už pohybovalo více než 200. A všem bylo jasné, že nás čeká pořádná šichta. Ale velice příjemné bylo slyšet i od našich bývalých kolegů a pamětníků, že to je jedna z nejvydařenějších akcí, kterou za dlouhá léta ve spojení s naším závodem navštívili. Od cizích lidí bylo zase potěšující slyšet obdivná slova k naší práci a uznání.

A šichta to opravdu byla pořádná, ale s radostným závěrem. Na jejím konci bylo několik utahaných pořadatelů a 1046 spokojených návštěvníků, kteří si kromě balónku s logem státního podniku DIAMO snad odnesli i pocit, že to, co se děje v jejich okolí, už není tabuizované, není ani tak nepřírozené a ani tak nebezpečné a že vlastně jako při všem nejvíce záleží na tom, zda se to umí, anebo ne. A na o. z. GEAM to asi opravdu umí...

Mgr. František Toman, Ph.D.
vedoucí závodu Chemická úpravná, o. z. GEAM

Lanová dráha pro děti

Den otevřených dveří na o. z. ODRA – Důl Barbora v Karviné navštívilo 550 lidí

Odstěpný závod ODRA se v rámci svého Dne otevřených dveří připojil ke Dnům evropského dědictví v Karviné a v sobotu 10. 9. 2016 zpřístupnil pro veřejnost areál Dolu Barbora, který kdysi patřil k nejlépe a nejmoderněji vybaveným dolům v ostravsko-karvinském revíru. Šachtu, kde bylo vytěženo 65 milionů tun uhlí, si přišlo prohlédnout 550 lidí.

„Slunečné počasí a kombinace s dalšími sedmi místy, které nabídlo veřejnosti město Karviná, umožnily zájemcům všech věkových kategorií strávit v průmyslovém regionu nevšední víkend. V areálu dolu jsme se snažili nejen zajistit bezpečnost pro návštěvníky, ale i navodit příjemnou atmosféru a myslím, že se nám to podařilo,“ uvedl Ing. Josef Havelka, ředitel o. z. ODRA.

Zhruba polovina návštěvníků Dolu Barbora využila mimořádnou příležitost vystoupat na 48 metrů vysokou a více než sto let starou udržovanou těžní věž. Ta je kulturní památkou stejně jako druhá těžní věž v areálu a další dva objekty. Stroje už dnes v zachovaných budovách nejsou, ale i tak budí respekt. Budova kompresorovny je dokonce největší stavbou kompresorovny v ostravsko-karvinském revíru a má jedinečná dominantní okna a fasádu vyzdobenou dochovanými architektonickými prvky.

„Vybrané důlní objekty jsou právem označovány za kulturní dědictví. Sice se těžko hledá pro ně nové využití, ale jsme rádi, že veřejnost na ně nezanevřela. Mezi návštěvníky byli mladí lidé, rodiny s dětmi i důchodci. Společně jsme vzpomínali, a někteří měli dokonce slzy v očích,“ doplnil Ing. Libor Jalůvka z o. z. ODRA.

Dobu, kdy na šachtě pracovalo až 3000 lidí, připomněly dobové fotografie a historické dokumenty, které se promítaly v budově kotelný, která dnes slouží jako sklad s. p. DIAMO. Jednou ze současných rolí státního podniku představila televizní reportáž o čerpání důlních vod. Nevšedním zážitkem byl i hodinový koncert pěveckého sboru Permoník. Krásná budova kompresorovny „ožila“ rytmy známých světově proslulých muzikálů. Velký potlesk byl důkazem, že pěvecké výkony doprovázené několika převleky se všem líbily.

Historie Dolu Barbora

Důl byl založen v roce 1898 arcivévodou Albrechtem, s ohledem na silné přítoky důlních vod do hloubené jámy však bylo hloubení zastaveno. K obnově hloubení došlo v roce 1907 (oficiální rok založení dolu) Rakouskou báňskou a hutní společností, jejímž největším akcionářem byl arcivévoda Friedrich. Důl byl pojmenován Austria, od roku 1920 Barbora. Do konce roku 1910 byly vyhloubeny dvě jámy Těžní jáma a Výdušná jáma. Těžba na dole byla zahájena v roce 1912. Od roku 1951 byl důl sloučen s Dolem 1. máj. Těžba skončila v prosinci 2002 z důvodu nerentability.

Současnost dolu

Od 1. 1. 2004 byl Důl Barbora převeden z OKD, a. s., na s. p. DIAMO (o. z. ODRA). Postupně byly zlikvidovány obě funkční jámy

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 3

První příchod do areálu Dolu Barbora

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Vzpomínáme

na přátele, kolegy a kamarády, kteří nás navždy opustili v roce minulém.
Do poslední chvíle se prali o své místo na tomto nespravedlivém světě.

Pavel Dobrota
† 21. 8. 2015

Jiří Kovář
† 1. 10. 2015

Spolupracovníci z o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

Nabídka zaměstnání

Bezpečnostní technik

Požadujeme

- SŠ/VŠ technický obor (výhodou odborná kvalifikace k získání odborné způsobilosti bezpečnostního technika dle vyhlášky č. 298/2005 Sb., v platném znění), odborná způsobilost v prevenci rizik (výhodou), odborná způsobilost „bezpečnostní technik“ dle vyhlášky č. 298/2005 Sb., v platném znění (výhodou)
- znalost legislativy v oblasti BOZP a prevence závažných havárií, orientace v právních předpisech vydávaných SBS a SÚJB
- uživatelská znalost práce s PC (MS Office), řidičský průkaz sk. B

Pracovní náplň

- práce v oblasti prevence rizik a v oblasti prevence závažných havárií, kontrolní činnost v oblasti BOZP, PO a RO, tvorba a aktualizace interních předpisů k zajištění BOZP, PO a RO
- navrhování preventivních opatření a dohled nad jejich plněním, šetření pracovních úrazů a mimořádných událostí, spolupráce při školeních BOZP a PO organizovaných zaměstnavatelem

Nabízíme

- dobré pracovní a mzdové podmínky, prémiové ohodnocení
- týden dovolené navíc, příspěvek na penzijní/zivotní připojištění, stravenky
- možnost profesního rozvoje

Místo výkonu práce: **Stráž pod Ralskem, Liberecký kraj**

Nástup: **dohodou**

Bližší informace poskytnete: **Ing. Rostislav Dudáš**

E-mail: **dudas@diamo.cz**

Telefon: **+420 602 734 240**

Sportovní den odštěpného závodu TÚU

V pátek 2. září 2016 se na sportovišti školicího střediska Adéla v Hamru na Jezeře uskutečnil letos druhý sportovní den ZOO o. z. TÚU. Počasí bylo o poznání příznivější než v červnu a téměř padesát účastníků si slunný den náramně užilo. Tenis, nohejbal, šipky, petanque, stolní tenis i kriket si mohl zahrát každý. Hlad a žízeň po sportovních výkonech byla opravdu velká, Svijanská 450 šla na dračku, hovězí guláš

ve vodní lázni byl stále připraven, klobásky a kýta na grilu, sladké pečivo, ba i čtyři druhy salátů mizely ze stolů. Přicházející západ slunce již zdravila kytara. Postupem času nám své oblíbené kousky předvedl Ivo Jínek, Martin Starék, Václav Kratochvíl (Kajman) a Tadeáš Rychtařík. Krásný večer, řekl bych.

Hodnocení nechám jako vždy na samotných aktérech. Já osobně jsem byl nadmíru spokojen. Snad poprvé, co se

sešlo tolik lidí z různých částí podniku. Co si pamatuji, viděl jsem THP, MTZ, SLKR, laboratoře, kantýnu, ML, NDS-10, C 702 jak VP 7 tak VP 9, elektrikáře i ostrahu a úklid.

A pak, že to nejde... Děkuji moc všem účastníkům za slušné chování a sportovní výkony. Pokud nebudu po volbách vystřídán někým schopnějším, rád vás pozvu na sportovní hry i v příštím roce.

Vilda Válek

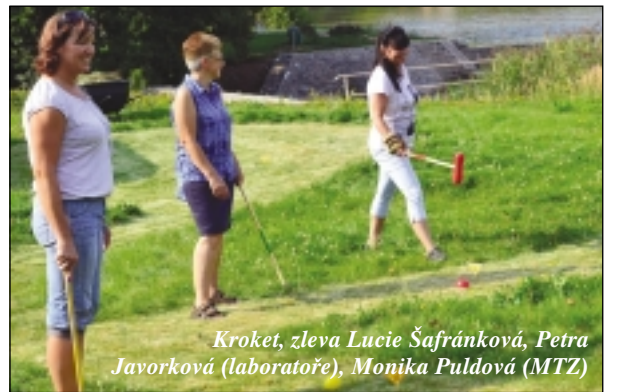
Pavel Kopinec smečuje před Lukášem Kožářem

Jiří Zeman (vpředu) a Petr Jeníček - nebezpečná deblová dvojice

*Monika Šindelářová
Jiří Piskáček (MTZ)*

Kriket, zleva Lucie Šafránková, Petra Javorková (laboratoře), Monika Puldová (MTZ)

Geologický objev mezinárodního významu v Hornickém muzeu Příbram

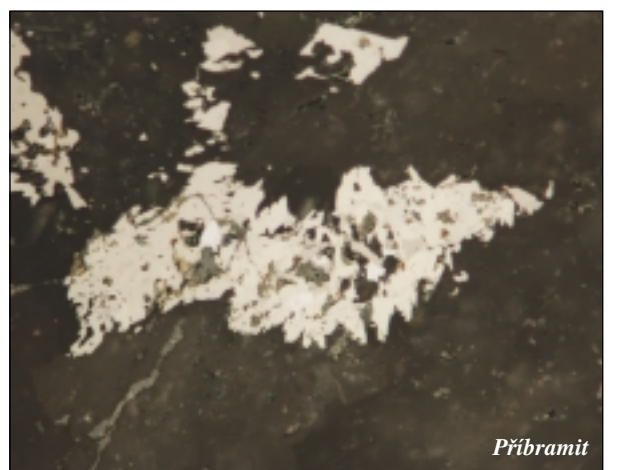
Letošní Prokopská pouť, která se konala 3. července 2016 v Příbrami, nabídla zájemcům o historii hornictví, mineralogii a geologii tři zajímavé prezentace, připravené Hornickým muzeem Příbram. Dvě z nich by nebylo možné realizovat bez tradiční příkladné spolupráce se státním podnikem DIAMO.

V areálu národní kulturní památky dolu Anna v Příbrami - Březových Horách se podařilo zpřístupnit veřejnosti další úsek historického podzemí březohorských dolů v celkové délce 810 metrů na úrovni 1. patra, t. j. v hloubce přibližně 44 metrů. Jde o část historické stoly Karla Boromejského ražené roku 1708, která před vybudováním Dědičné stoly Císaře Josefa II. byla hlavní odvodňovací štolou v této části revíru. Návštěvníci Hornického muzea Příbram mají nyní možnost zavítat i do komor, v nichž před aplikací parních strojů pracovala vodní kola, a dostanou se i do okolí historického Janského dolu, prohlubovaného v letech 1725-1729,

v místech starší šachtice. Turisté zavítají též do okolí Petrských jam připomínaných od 16. století.

Již při samotné Prokopské pouti byl o prohlídku podzemí i dalších expozic hornického muzea mimořádný zájem, což potvrzuje fakt, že sem zavítalo okolo 3 200 nadšených fandů a obdivovatelů báňské historie.

Další novinkou letošní Prokopské pouti připravenou muzeem bylo zpřístupnění tematické výstavy s názvem „Zmizelá Příbram“, jejíž scénář vychází ze stejnojmenné knihy ředitele muzea Josefa Velfla. Na realizaci výstavy se rovněž podílela archeoložka muzea

Příbramit

Mgr. Veronika Macháčová. Tato expozice situovaná v cáhovně dolu Vojtěch přináší mimo jiné díky nedávnému archeologickému průzkumu zcela novou informaci o existenci železářské

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

Den otevřených dveří na o. z. ODRA – Důl Barbora v Karviné navštívilo 550 lidí

DOKONČENÍ ZE STR. 2

(v roce 2005 Hlavní výdušná jáma a v roce 2010 Těžní jáma). Celkem bylo odstraněno 42 nevyužitelných objektů (budov), 5 objektů bylo převedeno na nové subjekty. Ve správě o. z. ODRA zůstává vrátnice a 4 objekty kulturních památek – 2 těžní věže, kompresorovna se strojovnou a kotelnou. Z celkových 12,2 ha pozemků byly převedeny na nové subjekty 2 ha a běží převod 2,9 ha na kraj. Náklady na likvidaci a sanaci areálu (po odečtení výnosů) činily cca 124 mil. Kč. Nejnáročnější a nejdražší byly likvidace obou jam.

Základní údaje o dolu

- Hloubka dolu je 810 m, má celkem 9 pater
- Výška věže Těžní jámy typu Walsum – 52 m
- Výška věže Hlavní výdušné jámy – 48 m
- Od roku 1912 do 2002 bylo vytěženo přibližně 65 mil. tun uhlí
- Nejvyšší těžba byla dosažena během okupace v roce 1943, a to 1 038 000 tun uhlí
- Počet zaměstnanců se pohyboval v 80. letech 20. století okolo 3 tisíc.

Ing. Bc. Jana Dronská

Fronta na prohlídku těžní věže nikoho neodradila

Výstup na věž

Koncert v budově kompresorovny

Geologický objev mezinárodního významu v Hornickém muzeu Příbram

DOKONČENÍ ZE STR. 3

huti z 13. století nacházející se na místě stavby současného kostela sv. Jakuba v centru města Příbram.

Třetí lahůdkou, která má navíc mezinárodní význam, je výstava s názvem „Nový minerál příbramit“ umístěná rovněž v cechově národní kulturní památce dolu Vojtěch. Jak již prozrazuje její název, je věnována objevu nového minerálu pojmenovaného příbramit. Tento minerál byl nalezen v roce 2007 na odvalu historické uranové šachty č. 16 v Příbrami na Hájích geologem Hornického muzea Příbram Mgr. Pavlem Škáchou, Ph.D. Poté následoval devítiletý

proces náročného zkoumání, ověřování a různých vědeckých analýz prováděných ve spolupráci s dalšími odborníky, Mgr. Jiřím Sejkrou, Ph.D., z Národního muzea a Mgr. Jakubem Plašilem, Ph.D., z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR, s konečným resumé, že se jedná o doposud neznámý exemplář. Hornické muzeum Příbram se proto v prosinci loňského roku obrátilo s žádostí o zaregistrování tohoto objevu na Mezinárodní komisi pro nové minerály, nomenklaturu a klasifikaci v čele s univerzitním profesorem Ulfem Halenim ze Stockholmu, která potvrdila správnost předložené žádosti a zároveň souhlasila s navrhovaným pojmenováním – příbramit. To bylo muze-

em zvoleno na počest místa nálezu a zároveň jako „darek“ k letošnímu 800. výročí existence nejstarší písemné zmínky o Příbrami a k 130. výročí založení zdejšího muzea, jehož sbírku nyní nový minerál obohatil. Chemické složení této vzácné přírodniny je CuSbSe_2 , což znamená, že obsahuje měď, antimon a selen. Minerál vytváří maximálně 150 mikrometrů (0,15 mm) velké agregáty složené z jednotlivých lupenitých krystalů v karbonátové žilovině společně s dalšími minerály ze skupiny selenidů a uraninitem. Asociace s uraninitem je pro selenidy typická, proto je možné tyto minerály vyhledávat pomocí detektorů radioaktivity. Příbramit má kovově lesklou barvu, je relativně měkký a je možné ho sledovat pouze pomocí speciálních zvětšovacíh aparatur a ve zvětšené po-

době rovněž na vyobrazení. To vše mohou nyní obdivovat až do konce letošního roku i návštěvníci Hornického muzea Příbram. Státnímu podniku DIAMO patří srdečný dík, že umožnil realizovat tuto vědecko-badatelskou činnost v areálu někdejší uranové šachty č. 16, jejímž výsledkem je objev mezinárodního významu, a zároveň, že zásadním způsobem přispěl ke zpřístupnění dalšího úseku historického podzemí březohorských dolů v lokalitě Jánského dolu s cílem uchovávat slavné hornické tradice i pro příští generace.

PaedDr. Josef Velfl
ředitel Hornické muzeum
Příbram

Zahájení výstavy věnované objevu příbramitu - zcela vlevo geolog Hornického muzea Příbram Pavel Škácha, který minerál objevil

Strážský hornický spolek oslavil 500 let Jáchymova

V pátek 19. srpna ráno jsme vyjeli ze Stráže pod Ralskem do slavičích Jáchymova. Tentokrát naše řady rozšířil pan Šír, který si tam v padesátých letech prožil takzvané „jáchymovské peklo“.

Pro Jáchymov je tato doba černou

di, především mladých, o tuto část naší nedávné historie a hlavně o osud, vzpomínky a prožitky pana Šíra. Tím se na místě samozřejmě zviditelnil nejen náš hornický spolek, ale i město Stráž! Můžeme tedy být velice hrdí na našeho

Členové strážského spolku v průvodu městem

múrou. Dnes, když jsou otevřeny vypleněné archivy STB, může si mladá generace udělat sama obrázek o této smutné době. Ostatně i v muzeu, v památníku a štolě č. 1 na dole Svornost, či přímo na jáchymovském náměstí je na tuto dobu dostatek připomínek. Nicméně slavilo se 500. výročí založení města Jáchymov a my chtěli být u toho. Na páteční ples města jsme se nedostali, byl vyprodán, a tak jsme si program udělali sami. Nejdříve jsme navštívili kamarády v nedalekých Abertamech, kteří v Hřebečné loni otevřeli historický cínový důl Mauritius. Je to nádherná ukázka lidské práce. A to jak staříků při dolování, tak kamarádů, kteří si máklí při jeho znovuzpřístupnění. To jsme ocenili a věnovali jim knihu 50 let UD Hamr. Poté jsme navštívili štolu č. 1 na dole Svornost v Jáchymově. Tady pan Šír zavzpomínal na roky, které zde nedobrovolně prožil. Zaujal nás zájem li-

čestného člena. Hlavním bodem oslav byl sobotní průvod městem, kterého se účastnily hornické spolky z Čech a Německa, včetně hornických kapel, místních hasičů, mažoretok, cyklo-veteránů a ski-veteránů z německé Žitavy. Průvod došel na náměstí, kde probíhal hlavní program. Ukázky starých řemesel, souboje a jiná rytířská vystoupení, jídlo, pití a hudba. Byl to, nejen pro lázeňské hosty, jedinečný zážitek. Nakonec jsme navštívili muzeum v historické budově mincovny, kde jsou expozice věnovány historii Jáchymova od počátků dolování stříbra až do již zmiňované neblahé doby 50. let minulého století.

500. výročí Jáchymova jsme si opravdu užili a věříme, že Jáchymovští založí též hornický spolek a my tak získáme nové kamarády.

**Za Hornicko-historický spolek
pod Ralskem
Miroslav Janošek**

Vyšla nová publikace o uranu

V srpnu 2016 vyšla v nakladatelství Kuttina nová kniha autorského kolektivu (P. Pauliš, K. Babka, J. Sejkora, P. Škácha) „Uranové minerály ČR a jejich nejvýznamnější naleziště“, avizovaná v jednom z předchozích čísel občasníku DIAMO.

Tato odborná publikace monograficky shrnuje původní výsledky mineralogického výzkumu všech 130 minerálů

ních druhů s obsahem uranu zjištěných v České republice, včetně nejnovějších objevů, které nebyly v odborné literatuře dosud publikovány.

Objemná (570 stran) celobarevná publikace je uvedena přehledem komplikované a v některých obdobích i tragické historie vyhledávání a dobývání uranových rud v České republice a podrobným přehledem vybraných 22 uranových ložisek, rudních a mineralogických výskytlů, na kterých byla zjištěna zajímavější uranová mineralizace. Vedle textu jsou jednotlivé lokality charakterizovány fotografiemi, které dokumentují jejich historický i novodobý stav, příp. i geologickými mapkami či řezy. Nejvíce prostoru v knize získal náš mineralogický nejobtativnější revír Jáchymov a největší český uranový revír Příbram.

Těžištěm knihy je podrobný popis a vyobrazení všech minerálů ura-

nu zjištěných v České republice. V současné době je jich u nás známo 130, z nichž 30 bylo u nás poprvé popsáno (většina v Jáchymově).

Kniha, která vyšla v poměrně malém nákladu, obsahuje 90 nově zpracovaných map a geologických řezů, přes 310 historických i současných fotografií lokalit a více než 470 fotografií minerálů.

Knihu lze (do vyprodání zásob) zakoupit u jednoho z autorů (možné je i zaslání poštou) na tel. č. 606 175 088; petr.paulis@post.cz; <http://mineralypaulis.cz/>.

Karel Babka

Ukázka ze systematické části knihy

Obr. 1 - Vlevo elektrické vrtací kladivo AEG, vpravo pneumatické kladivo s kompresorem Ingersoll-Rand ve staré expozici TM. Obě zařízení se předváděla v chodu již v roce 1913. Dar firem AEG a Ingersoll-Rand, cca 1912. Foto: archiv NTM

Obr. 3 - Vrtací kladivo Permon VK 19. Dar firmy Permon, 2013. Ilustrace Permon

Obr. 1

Obr. 3

Obr. 2

Obr. 2 - Dobový ukázkový pochromovaný řez rychlovrtným vrtacím kladivem Flottmann s kuličkovým rozvodem. Dar firmy Flottmann, cca 1912. Foto Kateřina Uková

Obr. 4 - Pneumatická vrtáčka vzduchová PV42K Koexpro (vlevo) a hydraulická ruční vrtáčka VHR42/50.1WK Koexpro (vpravo) používané v uhelných dolech či na poloskalní horniny. Dar firmy Koexpro 2013. Foto Kateřina Uková

Obr. 4

Obr. 5 - Diamantové korunky Urdiamant (vlevo). Dar firmy Urdiamant, a. s., Šumperk. Korunky s kulovými a balistickými roubíky Atlas Copco (vpravo). Dar firmy Atlas Copco CZ. Foto: Karol Šmehil a Martin Přibíl

Naprostou invencí na poli muzejnictví bylo, že se kladivo Ingersoll-Rand a AEG předvádělo v chodu již v roce 1913, vrtací vozy Sullivan-Joy v suterénech NTM od roku 1953. Funkční vrtací kladiva se v NTM předváděla ještě v 80. letech, kdy byl naposledy v provozu staříčský kompresor, dar z uranového dolu JD, n. p., závod Potůčky.

To, co šlo za císaře, se nezdarilo v novém milénium, a na zprovoznění kompresoru a předvádění vrtání jsme v NTM bohužel již nedosáhli. Nicméně se nám podařilo získat řadu cenných darů současné vrtací techniky od českých firem. Nové vrtací kladivo VK19 a sbíječku

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO
Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p.
Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.
Redakce: Mgr. Michaela Hylská
e-mail: hylska@diamo.cz, tel.: 487 892 007
Propagace a komunikace:
e-mail: press@diamo.cz,
tel.: 487 892 077
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO
Texty: redakce DIAMO,
není-li uvedeno jinak